

บทบรรณาธิการ

EDITORIAL

การสอบสวนสาธารณะ

ในปัจจุบันนี้ เรามักจะได้ฟังข่าวคราวเกี่ยวกับการที่ทางราชการได้ตั้งคณะกรรมการขึ้น ทำการสอบสวน หรือวิจัยกิจการต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวมอยู่เสมอ รวมตลอดถึงการดำเนินงานของคณะกรรมการเหล่านี้ เช่น ข่าวคราวที่เกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานของคณะกรรมการวิเคราะห์สาเหตุของการทุจริตในวงราชการ คณะกรรมการวิจัยเรื่องชนชั้นกลาง คณะกรรมการพิจารณาเรื่องการสอบสวนคดีอาญาในส่วนภูมิภาค และคณะกรรมการวิจัยเพื่อพิจารณาแผนพัฒนาในทางการเมืองเป็นอาทิ ตามความรู้สึกทั่วไปนั้นคณะกรรมการเหล่านี้มีลักษณะเป็นคณะกรรมการชั่วคราวที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอบสวนกันกว่าข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นการชั่วคราว กล่าวคือ เมื่อได้ปฏิบัติภารกิจได้ข้อเท็จจริงที่ต้องการแล้วก็เป็นที่เข้าใจว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการชุดนั้นได้เป็นอันเสร็จสิ้นลง อันเป็นการผิดแผกแตกต่างไปจากคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการบริหารราชการเป็นการประจำเช่น คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนที่เรียกย่อว่า ก.พ. หรือคณะกรรมการตรวจสอบภาษีอากรที่เรียกย่อว่า ก.ศ.ภ. นอกจากนี้ก็เป็นความรู้สึกทั่วไป หรือเป็นที่เข้าใจกันอีกด้วยว่า ผลงานการค้นคว้าของคณะกรรมการเช่นว่านี้จะได้รับการเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจ หรือให้สาธารณะได้ทราบ กล่าวคือ ลักษณะของการดำเนินการสอบสวนวิจัยนั้น มักจะไม่ใช่เป็นเรื่องของการปฏิบัติราชการประจำตามปกติธรรมดา แต่เป็นการดำเนินการที่มีลักษณะพิเศษอันเป็นที่สนใจหรือเป็นประโยชน์ได้เสียของคนส่วนใหญ่ที่ได้เกิดปัญหาขึ้นเป็นครั้งคราว ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าวนี้ นับว่าถูกต้องตรงกับสภาพข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ แต่ความเข้าใจเช่นว่านี้จะได้รับประโยชน์มากขึ้น หากได้มีการพิจารณากันบ้างถึงบทบาทและสรรค์ดประโยชน์ที่คณะกรรมการเช่นว่านี้จะอำนวยให้แก่การบริหารราชการ และสาธารณะทั่วไปในส่วนรวม

เมื่อพิจารณากันถึงการปฏิบัติในต่างประเทศที่ยึดถือคติประชาธิปไตยเป็นหลักในการบริหารราชการแล้ว ก็จะได้พบว่า ได้มีการรับรองกันในคุณค่าของการให้มีคณะกรรมการที่มีลักษณะชั่วคราวดำเนินการสอบสวน กันคว่ำ หรือศึกษาวิจัยกิจการบริหารอย่างใดอย่างหนึ่งรวมตลอดถึงการสอบกรณีทุจริตบกพร่อง หรือสงสัยว่าจะมีการทุจริตบกพร่องในการบริหารราชการรายใหญ่ ซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชน เพื่อเป็นทางให้ทราบข้อเท็จจริงอันถูกต้องอยู่เป็นอันมาก และนอกจากจะให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการอันมีลักษณะเป็นการชั่วคราวแล้ว ยังมีการใช้วิธีให้มีคณะกรรมการประจำ ซึ่งโดยมากได้แก่คณะกรรมการประจำของสภานิติบัญญัติ ให้มีหน้าที่คอยตรวจสอบกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ตลอดไป โดยให้อยู่ในคลยพินิจของคณะกรรมการนั้นเองว่า จะหยิบยกเรื่องใดขึ้นมาพิจารณาศึกษาวิเคราะห์หาข้อเท็จจริงเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการบริหารราชการแห่งรัฐ และเพื่อสาธารณชนจะได้ทราบอีกด้วย วิธีการเช่นนี้ได้เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่าเป็นวิธีการ Public Inquiry หรือ Public Investigation ซึ่ง ณ ที่นี้ขอใช้คำในภาษาไทยว่า "การสอบสวนสาธารณะ" ไปก่อนจนกว่าจะพบคำใหม่ที่ดีกว่านี้

ในทางหลักการแล้ว ถือกันว่า "การสอบสวนสาธารณะ" เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการดำเนินการบริหารราชการ เพื่อให้สามารถมีนโยบายที่ถูกต้องรอบคอบ รวมตลอดจนถึงมีการปฏิบัติตามนโยบายให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและซื่อสัตย์สุจริต การที่สามารถช่วยให้เป็นไปเช่นนี้ ได้ก็เพราะในโลกปัจจุบันนี้ กิจการวางนโยบายของรัฐบาลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน และมีความเกี่ยวพันกันไปกับนโยบาย หรือการดำเนินการบริหารแขนงต่าง ๆ อยู่ด้วย รวมทั้งมีปัญหาใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ดังนั้นการที่หน่วยงานใดจะมุ่งหน้าปฏิบัติหน้าที่ของตนไปโดยถือเอาหลักวิชา หรือประสบการณ์เฉพาะที่ใช้ในการปฏิบัติราชการประจำเฉพาะของตนแต่ฝ่ายเดียว จึงย่อมจะไม่ทำให้เกิดผลอันพึงประสงค์ นอกจากนั้นปัญหาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริตในทางการปฏิบัติหน้าที่ก็ย่อมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างแท้จริงในโลกปัจจุบัน ซึ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งเย้ายวนใจอยู่มากมาย และก็ย่อมจะเห็นกันได้ว่าในหลายกรณี การดำเนินการควบคุมตรวจสอบโดยผู้บังคับบัญชา หรือโดยหน่วยงานในการปราบปรามจับกุม อาจเป็นไปโดยไม่รัดกุมเบ็ดเสร็จเพียงพอแก่การที่สาธารณชนทั่วไปจะได้รับทราบ

นอกเหนือไปจากการดำเนินการสอบสวนกันคว่ำเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง หรือเพื่อสอบสวนประสิทธิภาพ และความซื่อสัตย์สุจริตของงานแล้ว คุณประโยชน์อันสำคัญยิ่ง

อีกอย่างหนึ่งของการสอบสวนสาธารณะก็คือ การที่สามารถทำให้ประชาชนส่วนรวมได้มีความสนใจและให้ร่วมมือในการบริหารราชการของรัฐบาลมากยิ่งขึ้น เหตุผลที่เป็นเช่นนี้ ก็เนื่องจากลักษณะในตัวของการสอบสวนสาธารณะนั่นเองที่มุ่งจะนำข้อเท็จจริง มาเผยแพร่ให้สาธารณะได้ทราบด้วย รวมตลอดถึงการที่คณะกรรมการสอบสวนวิจัยจะได้เชิญผู้เชี่ยวชาญผู้มีประโยชน์ได้เสีย หรือประชาชนทั่วไปให้มาแถลงแสดงหลักฐาน และแสดงความคิดเห็นในกิจการของส่วนรวม ไม่ว่าจะไปโดยสงวนเป็นความลับไว้ก่อน หรือโดยเปิดเผยตามวิธีการที่รู้จักกันดีในทาง "Public Hearing" ซึ่งจะขอแปลว่าเป็น "การให้ปากคำสาธารณะ" วิธีการดำเนินการต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมจะทำให้ปรากฏในที่สุดว่า ผลแห่งการวิจัยกันคว่ำทั้งในขณะดำเนินการสอบสวนและทั้งในรูปของรายงานจากคณะกรรมการนั่นเอง จะเป็นการหล่อหลอมและทราบมติมหาชนที่ได้รับการกลั่นกรองให้มีเหตุผล และให้มีลักษณะที่ถูกต้องและถูกใจรวมทั้งสามารถถือปฏิบัติได้มากที่สุด

เมื่อพิจารณาภายในกรอบของวิธีการทั่วไปดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก็จะเห็นได้ว่าการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงต่าง ๆ ดังที่เป็นอยู่ในประเทศของเราในปัจจุบัน เป็นการเริ่มต้นที่ดีในทางการนำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการให้ถูกต้องเหมาะสมและให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากยิ่งขึ้น ข้อที่ควรพิจารณาต่อไปสำหรับนักบริหารก็คือ การขยายการดำเนินการในแนวทางนี้ได้ครอบคลุมไปถึงกิจการแขนงต่าง ๆ ในลักษณะที่เหมาะสม และโดยไม่จำกัดอยู่แต่คณะกรรมการของฝ่ายในระดับชาติเท่านั้น แต่ควรจะให้พิจารณากิจการทำนองนี้ให้ตกทอดไปสู่กิจการปกครองตนเองของท้องถิ่นให้ ได้มาซึ่งประสิทธิภาพ ความซื่อสัตย์สุจริต และความร่วมมือของประชาชนทั้งหลายโดยทั่วถึงกัน รวมทั้งไม่ควรจำกัดให้กิจการสอบสวนสาธารณะนี้จำกัดอยู่แต่ในวงการบริหารเท่านั้นไม่ ตรงกันข้ามควรจะได้กำหนดให้ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ รัฐสภา หรือสภาท้องถิ่น ตลอดจนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถและประโยชน์ได้เสียได้มีโอกาส หรือได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเช่นนี้ด้วย ส่วนการจะเสาะหาวิธีการอย่างไรให้เหมาะสม หรือเสาะหากลยุทธวิธีที่จะให้การดำเนินการเช่นนี้เป็นไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมแก่สภาวะการณ์ โดยไม่กลายเป็นการวิวาทุ่นวายนั่น ก็เป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเกินความสามารถในการวางแผนงานของนักบริหารของไทยไปได้

ตำรวจ ลัทธิตพัฒน์

หนังสือภาษาอังกฤษของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

Publications in English Language

1. Executive Development in the United States: With Special Emphasis on Top Federal Career Executives. by <i>Amara Raksasataya</i> . 1960, pp. 311.	30.— bahts
2. Historical Patterns of Tax Administration in Thailand. 1961. by <i>Wira Wimoniti</i> . pp. 184.	20.— "
3. Introduction to Principles of Public Administration in Thailand, 1959. pp. 122. by <i>Joseph B. Kingsbury</i> & Robert F. Wilcox	20.— "
4. A Macro Economic Model for Economic Development of Thailand 1964. by <i>Chinnawoot Soonthornsima</i> . pp. 155.	40.— "
5. The Model for the Study of Thai Society, by <i>Fred W. Riggs</i> (Reprinted 1964) pp. 43	5.— "
6. O & M An Introduction, 1961 pp. 501. by <i>William L. Siffin</i>	35.— "
7. The Relation of College Education and Pay Levels in Thai Civil Service. 1961 pp. 149. by <i>Chinnawoot Soonthornsima</i>	20.— "
8. Social Research Methods, by <i>Karl F. Schuessler</i> pp. 144.	25.— "
9. A Study of the Composition of the Thai Civil Service, 1961. by <i>Chap Tharamathaj</i> . pp. 85	12.— "
10. Thesis Manual by <i>Reverdy T. Gliddon</i> 1956, pp. 28	3.— "
11. Thesis Topics and Outlines in Public Administration by <i>William J. Siffin</i> 1960 pp. 89.	8.— "
12. The Training Director in Thailand 1960. pp 175 by <i>In-Service Training Division</i>	20.— "

หนังสือภาษาไทยของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

1. การบริหารงานบุคคลในประเทศไทย, 2505, 702 หน้า.
โดย อมร รักษาภัย และ ไสรจ สุจริตกุล เล่มละ 45.— บาท
2. คู่มือการจัดองค์การของรัฐบาลไทย, 2505, 456 หน้า.
โดย เพ็ญศรี วายวานนท์ และ ทวี สวมมาลี เล่มละ 20.— บาท
3. ไครเป็นไครในประเทศไทย 2506, 2351 หน้า.
โดย ชัดติยา กรมสุต 2 เล่ม เป็น 1 ชุด ชุดละ 200.— บาท
4. วรรณวารสารไทย 2503—2506, 613 หน้า.
โดย ลาวัณย์ วัชราร และ สมพิศ ยอดเจริญ ปกอ่อน เล่มละ 40.— บาท
ปกแข็ง เล่มละ 70.— บาท
5. แนวการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์อเมริกันสำหรับชาวต่างประเทศ, 2508, 44 หน้า.
โดย ดำรง แก้ววิเชียร เล่มละ 5.— บาท
6. ประมวลระเบียบข้าราชการพลเรือน, 2470—2502, 254 หน้า.
โดย สุกิจ จุลละนันท์ และ เพ็ญศรี วายวานนท์ เล่มละ 15.— บาท
7. แผนผังการจัดส่วนราชการของรัฐบาลไทย, 2506, 26 หน้า. เล่มละ 100.— บาท
8. ลุ่มน้ำนันทา, 2506, 803 หน้า,
โดย ชุบ กาญจนประธาร ปกอ่อน เล่มละ 25.— บาท
ปกแข็ง เล่มละ 35.— บาท
9. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์
    เล่มปีที่ 3 ฉบับที่ 1—4 รวม 1 ชุด 30.— บาท
    เล่มปีที่ 4 ฉบับที่ 4 ฉบับละ 8.— บาท
    เล่มปีที่ 5 ฉบับที่ 1—4 รวม 1 ชุด 30.— บาท
10. สังคมศาสตร์แนวการศึกษาสาขา ฯลฯ 2508, 339 หน้า
    โดย ชุบ กาญจนประธาร, วิทย์ วิศทเวทย์, จิตยา ลวรรณะชญ,
    ศรีปริญญา รามโกมุท สมศักดิ์ ชูโต, อาษา เมฆสวรรค์, ดำรง ลัทธพิพัฒน์,
11. สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพกับกระทรวงมหาดไทย, 2506, 604 หน้า.
    โดย จักรกฤษณ์ นรมิตินคังการ ปกอ่อน เล่มละ 35.— บาท
    ปกแข็ง เล่มละ 45.— บาท
12. องค์การอุปถัมภ์, 2506, 37 หน้า
    โดย ชุบ กาญจนประธาร เล่มละ 3.— บาท